

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий медичний інститут
Кафедра внутрішньої та сімейної медицини

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

СЕСТРИНСЬКА ПРАКТИКА: ПРАКТИКА ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ

Рівень вищої освіти	Другий рівень
Спеціальність: освітня програма	222 Медицина: Медицина

Затверджено рішенням Ради з якості ННМІ

Голова Ради з якості ННМІ
Петрашенко Вікторія Олександрівна

ДАНІ ПРО ПОГОДЖЕННЯ

Розробник

Бокова Світлана Іванівна
Дудченко Євгеній Сергійович

Розглянуто і схвалено на засіданні робочої проєктної групи (РПГ) освітньої програми Медицина	Керівник РПГ (гарант програми) Личко Володимир Станіславович
Розглянуто і схвалено на засіданні Кафедра внутрішньої та сімейної медицини	Завідувач кафедри Пристапа Людмила Никодимівна

СИЛАБУС

1. Загальна інформація про освітній компонент

Повна назва	Сестринська практика: практика внутрішньої медицини
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Навчально-науковий медичний інститут. Кафедра внутрішньої та сімейної медицини
Розробник(и)	Дудченко Євгеній Сергійович, Бокова Світлана Іванівна
Рівень вищої освіти	Другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл
Тривалість	один семестр
Обсяг	Обсяг становить 1 кред. ЄКТС, 30 год. Для денної форми навчання 10 год. становить контактна робота з викладачем (10 год. практичних занять), 20 год. становить самостійна робота.
Мова підготовки	Українська

2. Місце освітнього компонента в освітній програмі

Статус	Обов'язковий освітній компонент для освітньої програми "Медицина"
Передумови	Англійська мова, анатомія людини, гістологія, цитологія та ембріологія, латинська мова та медична термінологія, медична біологія, медична та біологічна фізика, медична хімія, біологічна та біоорганічна хімія, фізіологія, мікробіологія, вірусологія та імунологія, медична інформатика, інтегрований курс з фундаментальних дисциплін, догляд за хворими
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета освітнього компонента

Опанування основних прийомів професійної діяльності медичної сестри на основі знань з фундаментальних дисциплін із дотриманням принципів медичної етики та деонтології.

4. Зміст освітнього компонента

Тема 1 Морально–етичні та законодавчі засади медсестринства в Україні. Тема 2 Обов'язки і дії постової та маніпуляційної медичної сестри терапевтичного відділення. Тема 3 Обов'язки медичної сестри із забезпечення діагностичного процесу у терапевтичному стаціонарі. Тема

4 Особливості роботи процедурного кабінету терапевтичного відділення та обов'язки медичної сестри щодо їх забезпечення. Тема 5 Диференційований залік.

5. Очікувані результати навчання

Після успішного проходження здобувач вищої освіти зможе:

RH1	Оцінювати результати лабораторних досліджень.
RH2	Вміти визначати характер харчування при лікуванні захворювань.
RH3	Проводити визначення принципів та характеру лікування захворювань.
RH4	Вміти проводити лікувально-евакуаційні заходи.
RH5	Виконувати медичні маніпуляції в обсязі медичної сестри відділення.
RH6	Визначати необхідний перелік лабораторних досліджень.
RH7	Вміти надавати екстрену медичну допомогу при невідкладному стані – проводити непрямий масаж серця та штучне дихання.
RH8	Вміти організувати та забезпечувати дотримання санітарно-гігієнічного режиму основних підрозділів стаціонару.
RH9	Вміти проводити лікувально-евакуаційні заходи.

6. Роль освітнього компонента у досягненні програмних результатів

Програмні результати, досягнення яких забезпечує освітній компонент:

Для спеціальності 222 Медицина:

ПР1	Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.
ПР4	Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми; за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання.
ПР5	Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу, враховуючи вік пацієнта.
ПР7	Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань.
ПР8	Визначити головний клінічний синдром або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.

ПР17	Виконувати медичні маніпуляції в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.
ПР19	Планувати та втілювати систему протиепідемічних та профілактичних заходів, щодо виникнення та розповсюдження захворювань серед населення.
ПР20	Аналізувати епідеміологічний стан та проводити заходи масової й індивідуальної, загальної та локальної профілактики інфекційних захворювань.
ПР24	Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

7. Роль освітнього компонента у досягненні програмних компетентностей

Програмні компетентності, формування яких забезпечує освітній компонент:

Для спеціальності 222 Медицина:

ПК1	ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ПК2	ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ПК3	ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ПК4	ЗК 4. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.
ПК5	ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
ПК6	ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
ПК7	ЗК 7. Здатність працювати в команді.
ПК8	ЗК 8. Здатність до міжособистісної взаємодії.
ПК9	ЗК 12. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
ПК10	ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на' основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області. її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ПК11	ФК 2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.
ПК12	ФК 3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.
ПК13	ФК 4. Здатність до визначення необхідного режиму прані та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань.
ПК14	ФК 7. Здатність до діагностування невідкладних станів.

ПК15	ФК 8. Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги.
ПК16	ФК 9. Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів
ПК17	ФК 10. Здатність до виконання медичних маніпуляцій.
ПК18	ФК 11. Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності, включаючи систему раннього втручання.
ПК19	ФК 14. Здатність до планування і проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб.
ПК20	ФК 15. Здатність до проведення експертизи працездатності.
ПК21	ФК 17. Здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції.
ПК22	ФК 25. Дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів,

8. Види навчальної діяльності

НД1	Підготовка до практичних занять
НД2	Самонавчання
НД3	Робота з підручниками та релевантними інформаційними джерелами
НД4	Робота у відділеннях стаціонару в обсязі обов'язків медичної сестри
НД5	Вирішення питань тест-контролю
НД6	Розв'язання ситуаційних задач
НД7	Електронне навчання із застосуванням платформ СумДУ Mix learning, Lectur.ED та платформ Google Meet, Zoom
НД8	Відпрацювання практичних навичок в симуляційному центрі
НД9	Перегляд відеофільмів

9. Методи викладання, навчання

Освітній компонент передбачає навчання через:

МН1	Практикоорієнтоване навчання
МН2	Командно-орієнтоване навчання (TBL)
МН3	Кейс-орієнтоване навчання
МН4	Електронне навчання
МН5	Самостійне навчання

10. Методи та критерії оцінювання

10.1. Критерії оцінювання

Оцінювання здійснюється за такою шкалою:

Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
5 (відмінно)	$170 \leq RD \leq 200$
4 (добре)	$164 \leq RD < 169$
4 (добре)	$140 \leq RD < 163$
3 (задовільно)	$127 \leq RD < 139$
3 (задовільно)	$120 \leq RD < 126$
2 (незадовільно)	$70 \leq RD < 119$
2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 69$

10.2 Методи поточного формативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МФО1 Обговорення та взаємооцінювання виконаних завдань практики	Взаємодія, що базується на порівнянні поточного рівня успішності із попередніми показниками з метою покращення результатів навчальної діяльності.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Корегування підходів до навчання з урахуванням результатів оцінювання. Контроль виконання практичних навичок
МФО2 Настанови викладача в процесі виконання практичних завдань	Визначення рівня набутого досвіду навчальної діяльності відповідно до поставлених цілей та причин невідповідності. Корекція процесу навчання.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Формування оцінки на основі аналізу визначених показників навчальної діяльності.
МФО3 Самостійне виконання студентами ситуаційних задач на практичних заняттях та їх обговорення	Визначення рівня набутого досвіду навчальної діяльності відповідно до поставлених цілей та причин невідповідності. Корекція процесу навчання.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Формування клінічного мислення і самостійності в практичній роботі.
МФО4 Перевірка виконання практичних навичок	Відпрацювання практичних навичок на манекенах і симуляторах.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Успішне виконання практичних навичок є допуском до складання диференційованого заліку.

МФО5 Перевірка виконання практичних навичок	Відпрацювання практичних навичок на манекенах і симуляторах	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Успішне виконання практичних навичок є допуском до складання диференційованого заліку.
МФО6 Перевірка та оцінювання письмових завдань	Контроль рівня теоретичної підготовки.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Формування оцінки, на основі аналізу отриманої інформації.
МФО7 Тестування (автоматизовані тести)	Перевірка рівня засвоєння знань, умінь і навичок із кожної теми.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Формування відповідної оцінки на підставі визначеного рівня теоретичної підготовки.
МФО8 Тестування (автоматизовані тести)	Перевірка рівня засвоєння знань, умінь і навичок із кожної теми.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Формування відповідної оцінки на підставі визначеного рівня теоретичної підготовки.
МФО9 Опитування	Визначення рівня набутого досвіду, здатності вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Усні коментарі викладача.

10.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МСО1 Поточне оцінювання рівня теоретичної та практичної підготовки	Включає в себе оцінювання письмових робіт, опитування, ситуаційних задач, тестування. Визначення рівня набутих знань.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Студент може отримати максимально 120 балів, мінімально - 72 бали
МСО2 Підсумковий контроль: диференційований залік.	Складання практично-орієнтованого диференційованого заліку. Включає в себе підсумкове оцінювання виконання практичних навичок, підсумкове тестування.	На останньому занятті.	Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач 80 балів, мінімальна кількість балів - 48 балів.

Здобувач вищої освіти має можливість отримати максимальні бали відповідно до видів завдань за таким переліком:

Контрольні заходи:

		Максимальна кількість балів	Можливість перекладання з метою підвищення оцінки
Перший семестр вивчення		200 балів	
МСО1. Поточне оцінювання рівня теоретичної та практичної підготовки		120	
	Оцінювання письмових робіт, опитування, ситуаційних задач, тестування.	120	Ні
МСО2. Підсумковий контроль: диференційований залік.		80	
	Підсумкове тестування	30	Ні
	Демонстрація практичних навичок	50	Ні

Диференційований залік зараховується студенту, якщо він набрав не менше 48 балів. Максимальна кількість балів за практику не може перевищувати 200 балів. У випадку незадовільного результату студент має право двічі перескласти диференційований залік. У разі введення обмежень заняття проводяться дистанційно із застосуванням навчальних платформ СумДУ Mix learning, Lectur.ED і платформ Google Meet, Zoom, Viber, WhatsApp, Telegram. Передбачена можливість перезарахування балів, отриманих за системою неформальної освіти відповідно до Положення.

11. Ресурсне забезпечення

11.1 Засоби навчання

ЗН1	Бібліотечні фонди
ЗН2	Інформаційно-комунікаційні системи
ЗН3	Комп'ютери
ЗН4	Комп'ютерні системи та мережи
ЗН5	Мультимедійне оснащення
ЗН6	Програмне забезпечення (для підтримки дистанційного навчання)
ЗН7	Симуляційний центр (фантом пацієнта для відпрацювання навичок штучної вентиляції легень та непрямого масажу серця, методики внутрішньовенних, внутрішньом'язевих, підшкірних та внутрішньошкірних ін'єкцій, накладання компресів, мазевих пов'язок тощо)
ЗН8	Медичне обладнання (спірометр, електрокардіограф, ростомір, ваги, тонометр, фонендоскоп та ін.)
ЗН9	Навчальні відео

Медичні споруди / приміщення та обладнання (КНП СМР «ДКЛ Святої Зінаїди», КНП СОР «СОКЛ», КНП СОР "Сумський обласний клінічний госпіталь ветеранів війни",

Основна література	
1	Практикум із дисциплін "Догляд за хворими" і "Сестринська практика" [Електронний ресурс] : для студ. спец. 222 "Медицина", 228 "Педіатрія" денної форми навчання / С. І. Бокова. — Суми : СумДУ, 2021. — 47 с.
2	Methodical instructions for practical lessons on the topic "Fundamental skill soft patient care. Algorithms" on the discipline "Care of patients of the therapeutic profile" [Електронний ресурс] : for stud. of spec. 222 "Medicine" of full-time training / T. M. Rudenko, S. I. Bokova. — Sumy : Sumy State University, 2022. — 38 p.
3	Медичні маніпуляції та процедури в терапії: навч. посіб. / Сакевич В.Д., Казаков Ю.М., Трибрат Т.А. – Львів «Магнолія 2006», 2023. – 254 с.
4	Сестринська справа : навч. посіб. / За ред. проф. О. О. Якименко – Львів: Видавець Марченко Т. В., 2025. – 276 с.
Допоміжна література	
1	Спосіб діагностики порушень функціонального стану серцево-судинної системи дітей, народжених пізньонедоношеними. Патент 125831 U Україна, МПК (2018.01) A61B 8/00 [Текст] / С. В. Попов, О. І. Сміян, С. І. Бокова та ін. ; заявник та патентовласник СумДУ. — № u201712762 ; заявл. 22.12.17 ; опубл. 25.05.18, бюл. № 10.
2	Methodical instructions for practical exercises in the discipline «Nursing» / compilers: G. A. Sumtsov, S. I. Bokova. – Sumy : Sumy State University, 2020. – 30 p.
3	Касевич Н.М. Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. I-III рівнів акредитації / за ред. В.І. Литвиненка. - 7-ме вид., випр. - К. : Медицина, 2017. - 424 с.
4	Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: навч.посібник / за ред. Л. М. Ковальчука, О. В. Кононова. – 3-є вид., переробл. і допов. Київ: ВСВ “Медицина”, 2018. - 600 с.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
1	https://library.sumdu.edu.ua/uk/
2	https://elearning.sumdu.edu.ua/works/5145/nodes/1035607
3	https://www.casn.ca/education/5656-2/

12. Бази практики

КНП СМР «ДКЛ Святої Зінаїди», КНП СОР «СОКЛ», Симуляційний центр ННМІ, Університетська клініка СумДУ

13. Політики

13.1 Політика щодо академічної доброчесності

Всі роботи, визначені програмою практики, повинні бути виконані здобувачем самостійно. Роботи здобувача вищої освіти не повинні містити плагіату, фактів фабрикації та

фальсифікації списування.

Всі письмові роботи проходять перевірку унікальності з наступним аналізом викладачем результатів перевірки з метою визначення коректності посилань на текстові та ілюстративні запозичення.

Під час виконання практики неприпустимими також є інші прояви академічної недоброчесності, перелік яких визначено Кодексом академічної доброчесності університету. У разі, якщо керівником практики виявлено порушення академічної доброчесності з боку здобувача вищої освіти під час виконання практики, керівник практики має право вчинити одну з наступних дій:

- знизити на величину до 40% включно кількість балів, отриманих при виконанні завдання;
- надати рекомендації щодо доопрацювання обов'язкового завдання із зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину 25% включно;
- не зараховувати завдання без надання права його перероблення;
- призначити перескладання письмового контролю із зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину до 15% включно;
- відмовити в перескладанні письмового контролю.

13.2 Політика щодо використання інструментів штучного інтелекту при виконанні завдань

Політика використання інструментів штучного інтелекту (ChatGPT, Tome тощо) оголошується викладачем на початку курсу.

Заборонено використовувати інструменти штучного інтелекту для підготовки робіт, визначених силабусом та регламентом навчальної дисципліни.

Несанкціоноване використання інструментів штучного інтелекту є порушенням академічної доброчесності.

13.3 Політика щодо використання матеріалів з джерел відкритого доступу

При використанні здобувачами освіти матеріалів з джерел відкритого доступу для підготовки робіт, визначених силабусом та регламентом навчальної дисципліни, вони обов'язково мають дотримуватись умов ліцензій Creative Commons на використання об'єктів авторського права.

13.4 Політика щодо відвідування

Відвідування бази практики є обов'язковим. Графік перебування здобувача на базі практики визначає керівник практики від підприємства (організації, установи). Всі пропущені заняття мають бути відпрацьовані з позитивною оцінкою.

13.5 Політика щодо дедлайнів та перескладання

До початку практики здобувач отримує від керівника практики програму проходження практики. Поточні оцінки і пропущені заняття перескладаються до диференційованого заліку. Студент, який за поточну навчальну діяльність набрав менше 72 балів, має невідпрацьовані заняття перескладає відповідні теми у відведені викладачем дні. У випадку незадовільного результату студент має право двічі перескласти диференційований залік.

13.6 Політика щодо оскарження результатів оцінювання

Оскарженню можуть підлягати результати оцінювання.

Для цього здобувач має подати апеляцію на ім'я директора/декана у день проведення атестаційного заходу чи після оголошення результатів його складання, але не пізніше наступного робочого дня.

За розпорядженням директора/декана створюється комісія з розгляду апеляції. За рішенням апеляційної комісії оцінка може змінюватися у разі встановлення порушень під час проведення атестацій.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ